

بسمه تعالی
دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گراش
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC)
طرح درس روزانه (lesson Plan)

نام درس: آزمایشگاه قارچ شناسی پزشکی	تعداد واحد: ۱	تعداد دانشجو: ۲۰
مقطع تحصیلی: کارشناسی	نمیسال: اول ۴۰۳-۴۰۲	مدرس: احمد جبرالدینی
رشته تحصیلی: علوم آزمایشگاهی	پیش نیاز: همزمان با قارچ شناسی پزشکی	مدت زمان کلی تدریس: ۳۴ ساعت

شماره جلسه: ۱
عنوان جلسه: آشنایی با وسایل و محیط آزمایشگاه و رعایت نکات ایمنی، جمع آوری صحیح نمونه های بالینی و محیطی قارچی، روش ارسال صحیح نمونه های بالینی
<p>هدف کلی: احتیاط و مراقبت های لازم در آزمایشگاه قارچ شناسی پزشکی، جمع آوری صحیح نمونه های بالینی و محیطی قارچی، روش ارسال صحیح نمونه های بالینی به آزمایشگاه قارچ شناسی</p> <p>اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • نکات ایمنی را در برخورد با قارچ ها رعایت کند. • از ضایعات مختلف قارچی اعم از پوست، ناخن و مو بطور صحیح نمونه برداری کند. • قارچ های ساپروفیت و آلوده کننده لوازم آزمایشگاهی را از محیط جداسازی کند. • طرز صحیح ارسال نمونه های بالینی مختلف به آزمایشگاه را توضیح دهد.
شماره جلسه: ۲
عنوان جلسه: تهیه محلول های شفاف کننده، رنگ ها و محیط های کشت قارچی
<p>هدف کلی: معرفی و ساخت محیط های کشت قارچی، معرفی و ساخت محلول ها و رنگ های مورد استفاده در آزمایشگاه قارچ شناسی</p> <p>اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع محیط های کشت مصرفی در آزمایشگاه قارچ شناسی را بسازد و شرح دهد. • موارد کاربرد هر یک از محیط های کشت قارچی را بیان کند. • محیط های کشت اختصاصی برای قارچ ها را ذکر کند. • کاربرد رنگ ها و معرف ها را در آزمایشگاه قارچ شناسی توصیف کند. • عملکرد هر یک از مواد مورد استفاده در لاکتوفنل کاتن بلو را توضیح دهد.

شماره جلسه: ۳
عنوان جلسه: بکارگیری روش اسلاید کالچر، ساب کالچر و تیمانت
<p>هدف کلی: آموزش و انجام روش گسترش مستقیم (تیمانت) و روش کشت بر روی لام (اسلاید کالچر)، معرفی و بکارگیری تست های آزمایشگاهی در تشخیص قارچ ها</p>
<p>اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • گسترش مستقیم از نمونه بالینی و محیط کشت قارچ تهیه نماید. • اسلاید کالچر را تعریف کند و موارد کاربرد آن را نام ببرد. • تست های تشخیصی در آزمایشگاه قارچ شناسی را شرح دهد. • تست های افتراقی در جهت تشخیص عوامل قارچی مشابه را توضیح دهد.
شماره جلسه: ۴
عنوان جلسه: قارچ های ساپروفیت رده هیالوهایفوماست
<p>هدف کلی: شناسایی قارچ های ساپروفیت رده هیالوهایفوماست</p>
<p>اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • جنس های قارچی در رده هیالوهایفوماست را نام ببرد. • ساختمان و ویژگی جنس اسپرژیلوس، پنی سیلیوم، آسکوپولاریوپسیس، پسیلومایسس، فوزاریوم، آکرومونیم و کرایزوسپوریوم را توضیح دهد. • فیالاید و آنلید را تعریف کند. • ویژگی فیالاید و وزیکول هر یک از گونه های اسپرژیلوس را توصیف کند.
شماره جلسه: ۵
عنوان جلسه: قارچ های ساپروفیت رده فائوهایفوماست
<p>هدف کلی: شناسایی قارچ های ساپروفیت رده فائوهایفوماست</p>
<p>اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • جنس های قارچی در رده فائوهایفوماست را نام ببرد. • ساختمان و ویژگی جنس آلترناریا، اولوکلادیوم، استمفیلیوم، کلادوسپوریوم، درکسلرا و نیگروسپورا را توضیح دهد. • کونیدی زایی آکروپیتال و سیمپودیال را تعریف نماید.

شماره جلسه: ۶
عنوان جلسه: قارچ های ساپروفیت رده زایگومايست
هدف کلی: شناسایی قارچ های ساپروفیت رده زایگومايست
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد
<ul style="list-style-type: none"> • جنس های قارچی در رده زایگومايست را نام ببرد. • اسپورانژیوم، اسپورانژیوفور و اسپورانژیوسپور را تعریف نماید. • ساختمان و ویژگی جنس موکور، ریزوپوس، آبسیدیا، ریزوموکور و سینسفالستروم را توصیف کند. • وجه تشخیص ریزوپوس را از موکور توضیح دهد.
شماره جلسه: ۷
عنوان جلسه: قارچ های عامل عفونت های سطحی
هدف کلی: شناسایی و تشخیص عوامل عفونت های قارچی سطحی
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد
<ul style="list-style-type: none"> • قارچ های ایجاد کننده عفونت های سطحی را نام ببرد. • گونه های مالاسزیا را از لحاظ مصرف انواع روغن توئین طبقه بندی نماید. • از ضایعات تینه آ و رسیکالر نمونه برداری کند. • خصوصیات میکروسکوپی و ماکروسکوپی جنس مالاسزیا را شرح دهد. • خصوصیت میکروسکوپی و ماکروسکوپی پیدرا هورتائی را توصیف کند. • ویژگی ماکروسکوپی و ساختمان میکروسکوپی تراپکوسپورون بیژلی را بیان کند. • خصوصیات ساختمانی و کلنی آنلومايسس ورنکئی را توضیح دهد.
شماره جلسه: ۸
عنوان جلسه: درماتوفیت ها
هدف کلی: شناسایی و تشخیص عوامل درماتوفیتی
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): دانشجو قادر باشد
<ul style="list-style-type: none"> • جنس های درماتوفیتی از لحاظ تولید مثل جنسی و غیر جنسی را نام ببرد. • از ضایعات درماتوفیتوزیس یا کچلی نمونه برداری کند. • گونه های مختلف درماتوفیتی را تشخیص دهد. • تست های افتراقی برای درماتوفیت های مشابه را توصیف کند. • تست سوراخ کردن مو را انجام دهد.

شماره جلسه: ۹

عنوان جلسه:
مخمرها و شبه مخمرها

هدف کلی:

شناسایی و تشخیص قارچ های مخمری و شبه مخمری

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

- جنس های مخمری و شبه مخمری را نام ببرد.
- تست و روش های افتراقی جهت تشخیص کاندیدا آلبیکنس از گونه های کاندیدا غیر آلبیکنسی را بیان کند.
- تست جرم تیوب را تعریف نماید و انجام دهد.
- کاندیدا آلبیکنس را بر روی محیط کورن میل آگار حاوی توئین ۸۰ کشت دهد.
- تست جذب قند ها را برای گونه های کاندیدا انجام دهد.
- کریپتوکوکوس را در نمونه بالینی مایع نخاع تشخیص دهد.
- از رنگ آمیزی مرکب پین برای مشاهده کپسول کریپتوکوکوس نئوفورمنس استفاده نماید.

شیوه ارائه درس / فعالیت های یاددهی – یادگیری:

- مشاهده لام های قارچی در زیر میکروسکوپ نوری
- مشاهده تصاویر قارچ ها بر روی پرده نمایش
- پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

لام آموزشی، میکروسکوپ نوری، وایت برد، کامپیوتر و ویدئو پروژکتور

ارزشیابی (آغازین، تکوینی و پایانی):

- حضور فعال در آزمایشگاه: ۱ نمره
- ارائه گزارش کار: ۲ نمره
- آزمون پایان ترم ایستگاهی: ۱۰ نمره
- آزمون پایان ترم کتبی: ۷ نمره

منابع:

- Medical mycology: Pathogenic fungi and the pathogenic. J. W. Ripoon. Last edition.
- Medical mycology: A practical approach. E. Evans. Last edition.
- قارچ شناسی پزشکی و روش های تشخیص آزمایشگاهی، مولف: دکتر شهلا شادزی، آخرین ویرایش.